

Sygn. akt VIII Ka 315/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Gąsowski – spr.

Sędziowie SO Krzysztof Kamiński

SO Dariusz Niezabitowski

Protokolant – Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej – Marka Żendziana

po rozpoznaniu w dniu 19.06.2015 r. sprawy:

S. J.

oskarżonego o czyn z art. 177 § 1 k.k.

z powodu apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Hajnówce z dnia 19.02.2015 r. sygn. akt VII K 79/14:

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. W ramach kosztów procesu za postępowanie odwoławcze:

- zasądza od oskarżyciela posiłkowego na rzecz Skarbu Państwa, tytułem kosztów sądowych, kwotę 70 [siedemdziesięciu] złotych w tym opłatę w wysokości 60 [sześćdziesięciu] złotych;
- zasądza od oskarżyciela posiłkowego na rzecz oskarżonego, tytułem zwrotu poniesionych przez niego kosztów obrony, kwotę 420 [czterystu dwudziestu] złotych.

UZASADNIENIE

S. J. został oskarżony o to, że w dniu 30 listopada 2013 roku w B., umyślnie naruszył zasady w ruchu drogowym w ten sposób, że prowadząc pojazd (...) o numerze rejestracyjnym (...) ulicą (...), wykonując manewr skrętu w lewo w ulicę (...), nie zachował wymaganej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu nadjeżdżającemu z naprzeciwka pojazdowi marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) i doprowadził do zderzenia pojazdów, w wyniku czego kierujący pojazdem (...) - A. A. doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości promieniowej lewej, rany tłuczonej twarzy i stłuczenia kończyny górnej prawej i prawego uda, które to uszkodzenia spowodowały naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia trwające dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 177§1 k.k.

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Zamiejscowy VII Wydział Karny z siedzibą w Hajnówce wyrokiem z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie VII K 79/14 na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k., art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego S. J. na okres próby w wymiarze 1 roku. Na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 342§2 k.p.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego A. A., kwotę 1.900 złotych, tytułem częściowego naprawienia szkody powstałej w wyniku przestępstwa oraz kwotę 3.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną przez pokrzywdzonego krzywdę, płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia. Na mocy

art. 629 k.p.k. w zw. z art. 628 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. A. kwotę 756 złotych jako zwrot wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika – Radcy Prawnego Z. M.. Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 złotych tytułem opłaty i obciążył go kosztami procesu w kwocie 916,52 złotych, koszty wynikające z tytułu mediacji stosownie do treści art. 619§2 k.p.k. przejął w poczet obciążeń Skarbu Państwa.

Przedmiotowy wyrok zaskarżył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, który na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 1 i 3 k.p.k. rozstrzygnięciu temu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść polegający na mylnym ustaleniu przez Sąd I instancji, iż stopień winy i społecznej szkodliwości czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 1 k.k. którego dopuścił się oskarżony nie jest znaczny, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, że w sprawie zostały spełnione kumulatywnie materialne przesłanki do warunkowego umorzenia postępowania karnego na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. oraz art. 67 § 1 k.k. w rezultacie warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec oskarżonego, podczas gdy okoliczności determinujące stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, przy ich należytej analizie i merytorycznej ocenie, prowadzą do wniosku, że wina i społeczna szkodliwość czynu popełnionego przez oskarżonego cechują się znacznym stopniem, zaś dobro naruszone czynem przestępnym w postaci zdrowia oskarżyciela posiłkowego jest dobrem szczególnym.

2. obrazę przepisów prawa, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 67 § 3 k.k. poprzez przyjęcie, że orzeczenie obowiązku naprawienia szkody, w tym wypadku także w wymiarze zadośćuczynienia za krzywdę, nie może być orzeczone w zakresie częściowym w sytuacji gdy przepis *expresis verbis* taką możliwość dopuszcza nie różnicując pojęcia szkody na materialną i niematerialną, jaką jest niewątpliwie zadośćuczynienie.

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,
- zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego zwrotu wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego okazała się być niezasadna w stopniu oczywistym, stąd sformułowane w niej żądania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Lektura treści środka odwoławczego wskazuje, iż pełnomocnik oskarżyciela formułuje w zasadzie dwa zarzuty: błędu w ustaleniach faktycznych (pkt. 1) oraz obrazy prawa materialnego (pkt. 2). Odpowiadając na nie kolejno, stwierdzić należy, że podnoszony w pkt. 1 apelacji błąd w ustaleniach faktycznych sprowadza się *de facto* do kwestionowania, dokonanej przez Sąd I instancji w oparciu o kryteria art. 115 § 2 k.k., oceny stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu. Według apelującego była ona znaczna, a nie jak przyjął Sąd *meriti* nieznaczna, co w konsekwencji winno skutkować nie tylko uznaniem oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu, ale również wymierzeniem wobec niego kary co wyklucza możliwość warunkowego umorzenia postępowania na podstawie art. 66 § 1 k.k. - tak jak uczynił to Sąd Rejonowy.

Takie stanowisko jest pozbawione oparcia w realiach przedmiotowej sprawy, a zatem nie zasługuje na aprobatę.

Należy bowiem mieć na uwadze, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może być skuteczny jedynie wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego [por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975 roku w sprawie o sygn. akt II KR 355/74,

OSNPG 1975/9/84, Lex nr 16881, wyrok Sądu Apelacyjnego z Krakowa z dnia 14.05.2008 r. II AKa 50/08, Prok. i Pr. 2009/1/29].

W świetle powyższego kwestionowanie oceny stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu, Sąd Odwoławczy uznał za sensu stricto polemikę ze skądinąd prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Wbrew stanowisku skarżącego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż popełniony przez oskarżonego czyn cechował się znacznym stopniem społecznej szkodliwości. Wskazać, bowiem należy, iż stopień społecznej szkodliwości czynu jest tą immanentną cechą czynu, która pozwala na odróżnienie czynów błahych od poważnych i uznanie za przestępstwo tylko takich, które faktycznie i realnie szkodzą określonym dobrom jednostki, bądź dobru społecznemu. Ta zmienna cecha czynu, który formalnie wyczerpuje wszystkie znamiona danego typu czynu zabronionego, podlega indywidualnemu stopniowaniu i w zależności od konkretnych okoliczności podmiotowych, jak i przedmiotowych może być bądź to znikoma, bądź nieznaczna, bądź w końcu wysoka lub nawet szczególnie wysoka. Katalog okoliczności wyznaczających stopień społecznej szkodliwości czynu ma charakter zamknięty i został przez ustawodawcę określony w treści przepisu art. 115 § 2 k.k. [wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 stycznia 2005 roku w sprawie sygn. akt II AKa 455/04 Prok i Pr 2006 z 1 poz.21].

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należało, że Sąd Rejonowy w sposób staranny i dokładny dokonał analizy wszystkich wyżej wymienionych przesłanek warunkujących ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu zarzucanego S. J.. Trafnie też określił go jako nieznaczny i w sposób dostępny, a przy tym jasny przedstawił swój punkt widzenia w pisemnych motywach zaskarżonego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy w pełni podzielił to stanowisko, a na potrzeby niniejszego postępowania przyjął za własne. Kompletna analiza wszystkich okoliczności wpływających na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zwalnia Sąd Okręgowy od obowiązku ponownego przytaczania tych samych argumentów.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, za słuszne należało uznać zastosowanie wobec oskarżonego instytucji warunkowego umorzenia postępowania, przy jednoczesnym ustaleniu okresu próby na przeciąg jednego roku. Pozytywna prognoza kryminologiczna w stosunku do S. J. wynikająca z jego dotychczasowej niekaralności daje podstawy do formułowania tezy, że zachowanie objęte niniejszym postępowaniem pozostanie incydentalnym w jego życiu, a dana mu szansa w postaci warunkowego umorzenia postępowania będzie dostateczną przestrożą do przestrzegania porządku prawnego w przyszłości. Ustalony zaś przez Sąd Rejonowy okres próby pozwoli na zweryfikowanie przyjętej w stosunku do osoby oskarżonego prognozy.

Na aprobatę nie zasługuje również zarzut sformułowany w pkt. 2 skargi apelacyjnej. Zgodnie bowiem z poglądem wyrażonym w doktrynie, który Sąd w orzekającym w niniejszej sprawie w pełni podziela, „zadośćuczynienie za doznaną krzywdę dotyczy sytuacji, gdy doszło do naruszenia dóbr osobistych pokrzywdzonego lub do wyrządzenia mu innej krzywdy moralnej (bez spowodowania szkody majątkowej albo obok spowodowania szkody majątkowej). Stąd też zadośćuczynienie może być orzekane obok obowiązku naprawienia szkody, przy czym **nie ma możliwości orzekania zadośćuczynienia "w części"** (Wróbel, Zoll, s. 463)”. Z powyższego jednoznacznie wynika, iż Sąd Rejonowy orzekając w niniejszej sprawie nie dopuścił się obrazy przepisu art. 67 § 3 k.k. Mając na uwadze powyższe apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Nie stwierdzając natomiast innych uchybień, które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a które Sąd II instancji winien wziąć pod rozwagę z urzędu, orzeczono jak w pkt. I sentencji niniejszego wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 2 k.p.k., zaś o opłatach w myśl art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych [Dz. U. 1973 nr 27 poz. 152 z póź. zm.], natomiast o pozostałych kosztach sądowych w oparciu o przepis § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym [Dz.U. z 2013r., poz. 663 j.t.] O wysokości kosztów zasądzonych od oskarżyciela posiłkowego na rzecz oskarżonego tytułem zwrotu poniesionych przez niego kosztów obrony Sąd orzekł na mocy § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu [Dz.U. z 2013 r., poz. 461].